

1. ZROD LEGENDÁRNEHO KLUBU

1. ZROD LEGENDÁRNEHO KLUBU

FC Barcelona bola založená skupinou mladých mužov, ktorých nespájalo nič viac a nič menej ako ich láska k športu, ktorý bol v Španielsku stále neznámy. Túto skupinu tvorilo len 12 členov dychtivých po behu za loptou a ich kapitán, asi 20-ročný Švajčiar, ktorý sa práve prisťahoval do Barcelony, aby sa naučil po španielsky. Bol to Hans Gamper, športovec telom i dušou, ktorý 22. októbra 1899 cestoval do redakcie týždenníka *Los Deportes*, aby uverejnil stručnú 8-riadkovú správu vyzývajúcu hocikoho, kto má rád futbal, aby ho kontaktoval:

„...láskavo vás žiadam, aby ste prišli do kancelárie v utorok a piatok večer od 9. do 11.“ S pomocou tejto jednoduchej, zdvorilej výzvy Gamper a 11 ďalších nadšencov založilo FC Barcelonu.

Prvé stretnutie sa uskutočnilo 29. novembra 1899 (je to oficiálny dátum založenia klubu) – a miesto tohto dôležitého momentu? – Gymnázium Solé. Hráčov bolo len tak-tak dosť na zápas. Prirodzene, meno a erb boli prevzaté od mesta Barcelona. Klubové farby – modré a červené pruhy – boli vybrané na druhom stretnutí, ktoré sa konalo 13. decembra. Jedna pravdepodobná teória hovorí o tom, že zakladatelia sa inšpirovali farbou ich ceruzky, ktorá sa v tej dobe často používala v účtovníctve a využívala farby z opačných strán farebného spektra.

Čokoľvek bolo pravým dôvodom, jediné, čo sa za tie roky zmenilo na výzore dresu Barça, je farba šortiek (pôvodne boli biele) a šírka pruhov.

Gamper zdieľal nadšenie pre dobrodružstvo spolu so svojimi nasledovníkmi, švajčiarskym krajanom Walterom Wildom a Ottom Kunzleom, Angličanmi Johnom a Williamom Parsoncami, Nemcom Ottom Maierom a Kataláncami Lluísom d'Ossóm, Bartomeumom Terradasom, Enricom

Ducalom, Pereom Cabotom, Carlesom Pujolom a Josepom Llobetom.

Spolu sformovali heterogénnu skupinu, v ktorej na národnosti nezáležalo. Wild bol klubovým inauguračným prezidentom, avšak len na 5 mesiacov. V tom istom čase aj hral. Niektorí z jeho nasledovníkov, členov a hráčov Barcelony, boli Angličania, ktorí hrali s Gamperom na prenájom ihrisku Velodrome Bonanova.

Toto bolo prvé miesto, kde klub pokračoval v hre ešte pár ďalších mesiacov. Prvý zápas v histórii klubu sa odohral 8. decembra 1899, avšak oba tímy postavili na ihrisko len desať hráčov. Barcelonský denník *La Vanguardia* uverejnil v športovej prílohe reportáž zo zápasu v znení: *Nádherný zápas sa včera odohral na štadióne Velodrome Bonanova medzi Football Club de Barcelona a Angličanmi žijúcimi v Barcelone... Tím Barcelony otvoril zápas*

PREDCHÁDZAJÚCE STRANY:

Paulino Alcántara bol v FC Barcelone počas dvoch období (1912 – 1916 a 1918 – 1927). Produktívny a fanúšikmi obľúbený útočník zostáva najmladším hráčom, ktorý kedy hral a skóroval pre klub.

VLAVO: Joan Gamper, zakladateľ FC Barcelony, sa usadil v hlavnom meste Katalánska, aby sa naučil po španielsky a netrvalo dlho, kým si zarytý športovec a milovník futbalu našiel nasledovníkov, s ktorými sa mohol podeliť o svoju vášeň.

VPRAVO: Walter Wild bol jedným z účastníkov na kľúčovom stretnutí na Gymnázium Solé v roku 1899. Okrem hrania bol aj prvým prezidentom klubu a tento post si udržal 17 mesiacov.

VPRAVO: Azulgrana hrali svoj prvý zápas 8. decembra 1899 len s desiatimi hráčmi na prenajatom štadióne Velodrome de la Bonanova, ako je uvedené v denníku *La Vanguardia*.

DOLU: Prvá oficiálna súťaž v Španielsku v roku 1902, *Copa Macaya*, znamenala pre FC Barcelonu prvý titul. O rok neskôr sa z turnaja stali Katalánske ligové majstrovstvá.

a následne predviedol sériu zákrokov, ktoré robia tento šport lákavým pre vlastencov. V druhej polovici mal anglický tím tím Barcelony pod kontrolou, keď sa zdržiaval na protivníkovom území 15 minút, až pokým barcelonský kapitán pán Gamper nezorganizoval útok na bránku a snažil sa skórovať, žiaľ, neúspešne. Na záver nám dovoľte, prosím, zagrátulovať Foot-ball Club Barcelona, ktorý otvoril slubné stretnutie, a tiež chceme zablahoželať mladíkom z anglickej komunity(...). Oslava po tomto stretnutí skončila veselo so zvyčajným hip, hip, hurá.“

Nedávno založený klub Barcelona prehral svoj inauguračný zápas o jeden gól, ale práve tak ako napísal novinár, ich vystúpenie vyvolalo vlnu optimizmu a entuziazmu, ktorý nabral časom rýchly spád. Barcelona nezmenila štadión až do 18. novembra 1900, bol to takmer rok po jej sformovaní. Novým miestom sa stal *Hotel Casanovas*, kde odohrala svoje prvé derby v decembri proti *Sociedad Española de Fútbol*, ktorý sa neskôr premenoval na *Real Club Deportivo Español*. O rok neskôr sa presídlili do *Carretera de Horta*, kde pôsobili do začiatku roku 1905. Tím sa potom presunul, aby hral na bezmennom ihrisku ohraničenom cestami Muntaner, Londres, París a Casanovas. Toto obdobie trvalo od februára toho roku až do roku 1909. Barcelona si práve zaistila svoj dovtedy prvý oficiálny titul: 1902 *Copa Macaya*, ktorý bol neskôr nazývaný Katalánske futbalové majstrovstvá. Pohár vďačil za svoje meno zakladateľovi turnaja, Alfonsovi Macayaovi, ktorý bol prezidentom *Hispania Athletic Club* (klub bol sformovaný z prevažne miestnych

švajčiarskych pracovníkov zo Sant Andreu v oblasti Barcelony, ktorí vytvorili niečo, čo sa stalo na začiatku dvadsiateho storočia prvou oficiálnou futbalovou súťažou v Španielsku). V čase, keď Francov diktátorský režim zakázal všetky regionálne zápasy, na ktorých sa zúčastňovali už len katalánske kluby, súťaž v roku 1940 zanikla.

Prvé víťazstvo v stretnutí bolo rozhodujúce, pretože umožnilo klubu získať si sebadôveru pre svojich členov a fanúšikov tým, že vyhrali všetkých osem odohraných zápasov skórujúc 60 gólov, inkasujúc len dva. FC Barcelona vyhrala v turnaji aj nasledujúci rok (turnaj vtedy známy ako *Copa de Barcelona*), rovnako ako v Katalánskych majstrovstvách v rokoch 1904 – 05 a 1908 – 09. Bol to zároveň aj rok otvorenia štadióna *Camp de la Indústria*. Tím dosiahol úspech v *Copa Macaya* a skončil druhý proti Vizcaya v prvej *Campeonato de España* (dnešné *Copa del Rey*).

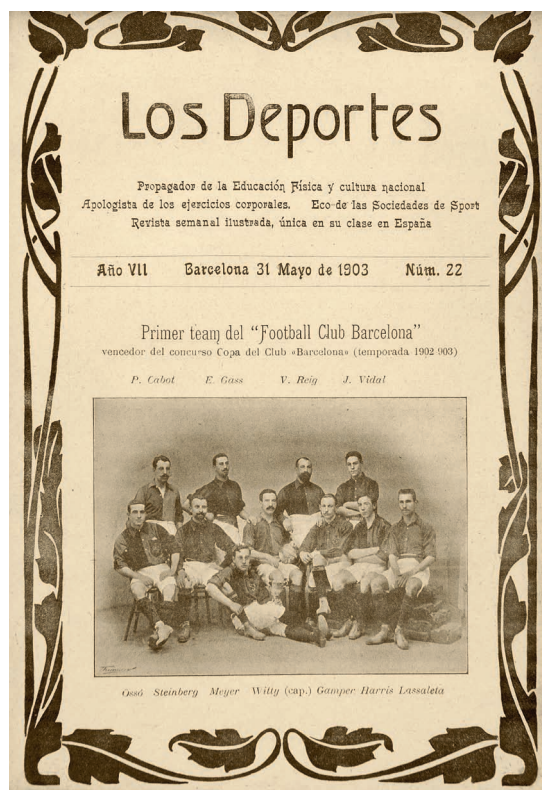
Toto bol turnaj, v ktorom klub po prvý raz čelil tímu, ktorý sa mohol stať ich odvekým rivalom – Realu Madrid, v tej dobe známemu ako Madrid Club de Football. Stretnutie sa odohralo 13. mája 1902 len dva mesiace po oficiálnom založení Klubu Madrid. Zakladateľmi boli dvaja bratia, iróniou je, že pochádzali z Barcelony, Juan a Carlos Padrós. Barcelona v zápase vyhrala 3 : 1.

Sezóna 1903 bola pre Gampera v úlohe hráča poslednou – mal 25 rokov a chcel viac času venovať svojim obchodom – i keď klub, ktorý v tom roku hral svoj prvý medzinárodný zápas vo Francúzsku proti

State Olympique, poraziac nepriateľský tím tri ku dvom, neopustil. Futbal sa postupne stával populárnym, čo sa odzrkadľovalo v tlači. Dôkazom sa stala titulná strana májového vydania časopisu *Los Deportes* z roku 1903, ktorý zobrazoval hráčov Barcelony pózujúcich pred objektívom.

Od roku 1904 až po stavbu štadióna Camp de la Indústria sa oba kluby – FC Barcelona a Espanyol (ako sa im vtedy hovorilo) spolu s rastúcou popularitou fanúšikov stávali mocnosťami katalánskeho futbalu. Nasledovalo však niekoľko prehiev. Tím utŕžil drvivú porážku 10 : 1 proti Bilbao v sezóne 1905 – 06 a 9 : 1 proti Olympique de Marseille v nezvyčajne divokom zápase proti tímu, ktorý bol zložený z bývalých hráčov rugby. Stretnutie proti tímu jednoducho známemu ako „X“ a zloženému z bývalých španielskych hráčov skončilo bitkou, pri ktorej musela zasahovať polícia. Kvôli nedostatku titulov, ktoré nemohla fanúšikom poskytnúť, začala FC Barcelona alarmujúcou rýchlosťou strácať členov, na začiatku sezóny v roku 1908 ich bolo len 38. Klub prechádzal hlbokou krízou, ktorá ich priviedla až na pokraj zániku. Tieto udalosti v skutočnosti ovplyvnili katalánsky futbal vo všeobecnosti – Espanyol zmizol za tri roky. Hans Gamper, ktorý teraz prijal katalánsku verziu svojho mena – Joan Gamper – bol však len privilegovaným pozorovateľom klubových afér. V tom čase skončil so svojimi obchodmi. Zvolal stretnutie, ktorého sa zúčastnilo len asi 20 ľudí. Tu sa rozhodol prevziať opraty do svojich rúk a dostať klub späť do hry.

VLAVO: V máji 1903 *Los Deportes*, ten istý časopis, ktorý zverejnil Joanov Gamperov inzerát, uverejnil fotku mužstva na svojej titulnej strane, čo bolo znakom dôležitosti, ktorú futbal nadobudol v Španielsku.

Po oficiálnom prevzatí predsedníctva 2. decembra 1908 sa Gamper rozhodol obnoviť počty hráčov veľmi prekvapivým spôsobom: navštevoval ich jedného po druhom a presviedčal ich, aby sa vrátili späť. Jeho snaha bola odmenená, počas nasledujúceho roka sa klub rozrástol z 38 členov na 201. Zakladateľova iniciatíva bola taká presvedčivá a jeho metódy boli také efektívne, že o pár mesiacov neskôr, 14. marca 1909, bol slávnostne otvorený prvý štadión Calle Indústria (dnes zvaný Paris) vo vlastníctve FC Barcelony, tiež známy pod menom La Escopidora. Nové ihrisko bolo výsledkom spojenia síl všetkých členov klubu, ktorí pomohli vyzbierať peniaze na štadión. Od roku 1914 bol umelo osvetlený, čo bolo na španielsky štadión v tom čase úplnou novinkou, rovnako ako aj nevídaná dvojúrovňová drevená tribúna, postavená v roku 1916. Súčasťou štadióna neboli šatne, ktoré boli pristavané až neskôr. Počet miest na sedenie bol 1 500 a na státie 4 500.

Zvyšujúci sa počet ľudí v Katalánsku mal za následok nedostatok miest v hľadisku. Následne si niektorí fanúšikovia začali sadať na vrchné časti tribún, ukazujúc tak svoje pozadia (*cul* v katalánčine) okoloidúcim, ktorí ich začali vtipne prezývať *culers*. Táto bežná a láskyplná prezývka teda označuje fanúšikov Azulgrany.

Všetko bolo tak, ako keby nové ihrisko magicky príťahovalo šťastie. Odvtedy FC Barcelona

HORE: Hoci sa 25-ročný Joan Gamper rozhodol odísť do futbalového dôchodku a začal sa venovať svojim obchodom, bol prezidentom Azulgrany päť po sebe idúcich období medzi decembrom roku 1908 a júnom 1925.

vyhrávala zápas za zápasom. V tom roku si odniesla *Katalánsky pohár* bez toho, aby prehrala jediný zápas. Víťazstvá v *Copa Pirineos Orientales* – medzinárodnej súťaži, ktorá sa odohrala medzi baskickými, katalánskymi tímami a tímami južného Francúzska – a za nimi nasledovalo aj víťazstvo *Copa de España*.

Cestou do Barcelony, po pozdvihnutí pohára v Madride, boli hráči ohromení davom fanúšikov na štadióne, ktorí víťali hráčov späť doma, stalo sa to vôbec po prvý raz. V tom čase boli stánky s nápojmi blízko *Las Ramblas*, kde sa zverejňovali výsledky. Prirodzene, fanúšikovia sem prichádzali, aby sa informovali o dianí. A tak vzniklo to, čo spája Barču s *Canaletas*. Názov fontány prepožičal svoje meno tejto časti *Las Ramblas*.

Po tom, ako sa tím po prvý raz objavil na ihrisku 14. marca 1909, vyhral klub 13 oficiálnych titulov: osem katalánskych majstrovstiev (posledný v 1921 – 22) a päť *Copas de España*. Boli to roky triumfu, ale aj zmeny. Prvou zmenou bolo postupné miznutie cudzincov z tímu, ktorý bol čím ďalej tým viac tvorený z miestnych hráčov. Dokonca aj vedenie zaznamenalo zvyšujúce sa počty Kataláncov vo svojich radoch. Jedinými cudzincami, ktorí v manažmente nakoniec zostali, bol samotný Gamper, prezident niekoľkých po

VPRAVO: V roku 1910 bola vyhlásená súťaž, jej víťaz mal navrhnúť klubový erb, ktorý sa až na pár drobných úprav používa dodnes. Predtým používali emblém mesta. Na tejto drevenej riaditeľskej stoličke, používanej od roku 1910 do roku 1922, je zobrazená pôvodná verzia klubového erbu.

sebe nenasledujúcich období až do roku 1925, a Arthur Witty, pôvodne hráč, ktorý pôsobil ako prezident od roku 1903 do roku 1905. Witty sa inšpiroval Britániou a zaviedol používanie štandardizovaných lôpt a bránkových sietí. Rok 1910 bol rokom, v ktorom sa klub rozhodol upustiť od mestského erbu a vytvoriť si svoj vlastný. Bola vyhlásená súťaž, ktorú vyhral Santiago Femenía. S menšími obmenami sa znak používa dodnes: kríž svätého Georga vľavo, štyri pruhy katalánskej vlajky napravo a v spodnej časti farby klubu, modrá a červená, s loptou uprostred. Bol to znak, ktorý mal jasne definovať identitu katalánskeho klubu. Začiatok sezóny 1910 priniesol nárast členov na 400 a príchod prvých hviezdnych hráčov. Niektorí z nich položili úžasné rekordy. Jedným z takých hráčov bol aj George Pattullo, bývalý brankár sa zmenil na útočníka. V Glasgowe narodený Pattullo bol amatérskym hráčom a do Barče prišiel po tom, čo ho Gamper videl v akcii a presvedčil ho, aby podpísal zmluvu s Azulgranou.

Scot sa ukázal ako výnimočný strelec, keď v jedinej sezóne, išlo o 20 zápasov, strelil 41 gólov. Ale nikto sa nemohol vyrovnáť Paulinovi Alcántarovi, najlepšiemu strelcovi v histórii FC Barcelony (369 gólov v 357 zápasoch), až kým Leo Messi neprevzal žezlo svojím hetrikom.

Na Filipínach narodený Alcántara debutoval vo veku len 15 rokov v sezónach 1912 – 13 a priemer jeho gólových úspechov sa dal ľahko spočítať – jeden za hru. Barcelonskí fanúšikovia ho milovali a zvykli si na jeho góly, bielu vreckovku, ktorá mu visela na šortkách a klamlivú silu, nezvyčajnú pre tak slabo vyzerajúceho muža. Hoci to boli slávne roky, klub bol ešte stále stredobodom turbulencií a sporov. Na začiatku sezóny 1911 – 12 bolo na stretnutí, pôvodne zvolanom kvôli diskusií o zmenách v klubových predpisoch, poriadne horúco. Viacero členov so zmenami nesúhlasilo. Dlhé prejavy, nekonečné debaty a dokonca urážky, zabezpečili takmer odchod z miestnosti samotného zakladateľa klubu po tom, čo predniesol pár drsných slov: „*Hovoríte, že milujete klub a pritom ho zabijate.*“ Situácia sa nakoniec upokojila. Vo veci boli peniaze. Niektorí hráči požadovali plat, výška ktorého sa nestretla s pochopením vo vedení. Nevypočutí hráči vrátili úder počas zápasu v San Sebastián. Hráči hrali s takou apatiou, že publikum zúrilo. Vedenie odmietalo petíciu mužstva, ktoré požadovalo percentá zo všetkých peňazí, ktoré klub inkasoval za zápasy. Tento incident vyvrcholil vyhostením stredopoliaru Josého Quiranta z tímu, ktorý bol podnecovateľom protestu, rovnako ako aj ďalších hráčov (bratov

Comala a Wallace, Paco Bru, Mensa a Solà), ktorí odišli do iného klubu, el Causal, ktorého existencia bola však len krátkodobá. Napätie vyvrcholilo na ihrisku v priateľskom zápase

FC Barcelony a tímu Espanyol – niekoľko vážnych zákrokov počas zápasu malo za následok rozpad dobrých vzťahov medzi klubmi. Počas sezóny 1913 – 14 boli pozvané na priateľské zápasy aj zahraničné tímy. Členovia Barcelony pozvali aj profesionálny tím z Anglicka – *Notts County* – šlo o ich prvé stretnutie. Odohrali sa tri priateľské zápasy a anglický tím vyhral prvé dva 2 : 0 a 4 : 0. Barcelona však vo svojej zaslepenosti a nelogickej pýche provokovala anglických hráčov tím, že prehlasovala, že Angličania nemajú šancu streliť Barči viac ako 5 gólov. A tak v poslednom zápase *Notts County*, ktorá prehrávala 3 : 0, strelila 10 gólov za menej ako polhodinu.

Odhládnuť od incidentov v zasadacej miestnosti a nepriateľstiev, FC Barcelona vyhrala zápasy a zbierala tituly. Vyhrala katalánske majstrovstvá viac ako sedemkrát a získala absolútnu moc až do roku 1922, do roku, v ktorom sa klub presťahoval do nového štadiónu v *Les Corts*, kde sa začala nová éra.

HORE: Prvý štadión, ktorý vlastnila FC Barcelona – *Calle Indústria* (dnes zvaný *París*) bol otvorený 14. marca 1909 a bol financovaný spoločnými silami členmi klubu.